

1934. XI. 11. : XXIII. évf. 32 sz. : 20 lei

TARTALOM:

Országfejlesztési kölcsön jegyzésében sikeresen vizsgáztak a kisebbségi polgárok. — Részletre szütnek, élnek és meghalnak az emberek, — mondja a kereskedő. — Már megint az a bizonyos szikra!... — A Cár panaszkönyvébe: Vagon mizériák az aradi lomáson. — Amiről beszélnek: A multimilliomos földné és az alba juliai dr. Mayer Ákos válnak. — Hol van az igazság? Kliensekről, tanukról, perekről szólhatok az ügyvéd. — Helyszíni közvetítés a plisszák mögül. — Házasságok, melyek a földön bontnak fel... — Türetetlen a koldusok elszaporodása. — Az orvos: „sportra szüksége van a szervezetnek, a veszedelmeket is rejti magában”. — Humor, mozi,

Schutz

posztóáru-
nagykeres-
kedés.

ARAD,
Bulev Regina Maria

**Egészen
röviden:**

az

Erdélyi Élet

a legjobb,

a legrégebb,

a legmagyarabb,

BCU Cluj / Central University Library Cluj
a legérdekesebb,

a legmegbízhatóbb

romániai magyar-

nyelvű riportlap!

Olvassa és terjessze!

XXIII. ÉVF. 32. SZ.
1934 NOV. 11.

FŐSZERKESZTŐ:
GELLER ÖDÖN

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatall megbízottak: București, Cluj, Timișoara, Oradea, Brasov, Satu-Mare, Tg-Mures

Az Országfejlesztési kölcsön

jegyzésében sikeresen levizsgáztak a
kisebbségi polgárok

(A r a d.) Mindössze néhány napja, hogy megindult az Országfejlesztési Kölcsön jegyzése és máris oly szép eredményt lehet elkönyvelni, amely szinte felülmúlja a legvérmesebb várakozásokat. Az

ország lakossága nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül lelkesen és áldozatkészen vesz részt a belföldi kölcsön jegyzésből, mert át van hatva attól a tudattól, hogy minden

lejegyzett és kiváltott kölcsönkötvény hathatósan előmozdítja az ország gazdasági és ezzel kapcsolatban kulturális fejlődését.

Főlöszlegesen ezuttal ismertetni azokat az előnyöket, amelyeket a pénzügyi kormány ezzel a belső emisszióval biztosít a kölcsönjegyzők számára. A prospektusok bőven megismertetnek mindenkit a kedvező feltételekkel. Nem mulaszthatjuk el azonban ez alkalommal kihangsúlyozni azt az örvendetes tény, hogy

az ország kisebbségei anyagi erejüket meghaladó áldozatkészséggel sietnek közreműködni a kölcsön sikere érdekében.

Teszik ezt olyan atmoszférában, amely egyenesen kisebbségellenes. Teszik ezt akkor, amikor a tulsó sovinizmus és a nacionalista türelmetlenség sok ezer alkalmazottat foszt meg kenyerétől és dob ki az uccára télviz idején csupán azért, mert nyelvtudásuk nem oly fejlett és nyelvkincsük nem oly gazdag, mint a született románé. Noha volna oka a romániai-magyarságnak az elkeseredésre, mégis kiüzi szívéből, mert van annyira fejlett a politikai érzéke, hogy egy türelmetlen csoporttal ne azonosítsa az

egész román nemzetet. És ezt örömmel és jóleső érzéssel állapítjuk meg és bizonyára illetékes helyen is mérlegre teszik a magyarságnak önzetlenségét, áldozatkészségét és telkes odaadását, amit a kölcsönjegyzés első napjaiban tanusított és ezután is tanusítani fog.

Külön kell megemlékeznünk arról a hatalmas eredményről, amelyet a kölcsönjegyzés speciál Aradon tud felmutatni. Az első két nap eredménye felülmulta a másfélmillió leit. A nagyfoku és egyre fokozódó érdeklődés után ítélve, Aradváros polgársága oly nagy mértékben fogja kivenni részét az áldozatkészségből, hogy példaként lehet majd odaállítani.

A lelkesedésnek és önzetlenségnek olyan példáit láttuk kiseberek és tisztviselők részéről, hogy az már egyenesen megindító.

De még csak ezután fognak elkövetkezni a példaadó felajánlások úgy, hogy Arad, ez a gazdaságilag leromlott háttárváros, a romániai városok között a kölcsönjegyzés tekintetében az elsők között fog helyet foglalni.

Ennek a városnak polgárai, mint egységes család, vállalja a kötelességteljesítés reá eső részét.

Ennek a lelki egységnek megteremtése elsősorban dr. Mărcuș kamarai alelnök, dr. Groza János prefektus és dr. Ursu János polgármester érdeme, akik a közelet vezető egyéniségeinek hathatós támogatásával Aradon és a megyében eredményes propagandát fejtenek ki a kölcsön lejegyzése érdekében. Arad közönsége most e sorsdöntő időben, megint önmagára talált és félretéve a politikai ellentéteket, lelkesedéssel követi vezetőit.

**Szerencseszámot kap,
ha sorsjegyét az**

**Aradmegyei Takar-
ékpénztárnál**
vásárolja!

Fény a reklám ünneplő ruhája

Részletre

születnek, élnek és meghalnak az emberek, — mondja egy kereskedő

(București.) A mai gazdasági viszonyok következménye, hogy a középosztály csak a mindennapi élethez szükséges cikkeket tudja jövedelméből beszerezni. Az ember kénytelen azzal megelégedni,

hogy a mindennapi kenyérre telik, a házbérét kifizeti és most télen fűtőanyagot beszerezhet. A fizetésből esetleg még megmaradt lejeket a villamosmű pénztárosa viszi el. Ha aztán soron kívül kell beszerezni valamit, a szegény családapának tizfokos hidegben is fő a feje. Egy pár cipő beszérése vagy a télükabát kifordítása felborítja a háztartás egyensúlyát.

Régebben... oh régebben másként volt. Régebben félre lehetett rakni egy kis pénzt. Minden valamirevaló családnak volt egy takarékbetétkönyve, amellyel a megtakarított pénzecekkék a bankba vándoroltak. Ha a ház urnője azt mondta, hogy új fehérnemű kell, előkerült a takarékbetétkönyv és még aznap beszerezték a fehérnemű szükségletet. Akkoriban a kereskedőknek is jobban ment, mert készpénzért adtak el portékájukat.

Manapság egyre ritkább a készpénz-vevő. A középosztálybeli, ~~Bőve még módosabb fogyasztói is~~ hozzá szokott ahhoz, hogy

minden közszükségleti cikket részletre vásároljon.

A kereskedők kénytelenek voltak tehát bevezetni ezt a rendszert és még az olyan nagy üzletek tulajdonosai is, akik szégyelték árujukat részletre eladni, most a hirdeteikben fizetési könnyítéseket helyeznek kilátásba. Akadtak régebben is kereskedők, akik jónevű és kifogástalan bonitású vevőiknek korlátlan hitelt engedélyeztek és gyakran igen szomorú tapasztalatokra tettek szert. De inkább előkelően vesztették el pénzüket, semhogy az általuk lenézett részletfizetéses rendszerrel nyereségre tegyenek szert. Hát igen. Régebben léteztek ilyen kereskedők. De ma?...

Ma már alaposan megváltozott a kereskedelem és megváltoztak a fogyasztók is. Még a jobb anyagi körülmények között levő középosztálybeli is részletre vásárolja a maga és hozzátartozói számára a ruhát, cipőt, a berendezési és fényüzési cikkeket, sokszor még az ajándékokat is. Az üzleti életnek ebből az a haszna, hogy

a vevő könnyebben és gyorsabban szánja rá magát a vásárlásra,

a vevőre nézve pedig az az előny, hogy nem kell rettegnie bizonyos ünnepélyes alkalmaktól, például a karácsonytól, mert részletfizetésre megveheti az összes tekintetbe

jöheto ajándékokat. Ilyenkor még az árat sem veszik figyelembe, hiszen nem kell azonnal és egyszerre lefizetni a vételarat.

Ei sem lehet képzelni, mi minden vásárolható részletfizetésre. Eltekintve attól, hogy ruhát, butort, rádiót, konyhaberendezést, kalyhát, gyerekkoszt, gyerekjátékot, ékszert és sportfelszerelést lehet részletre vásárolni, vannak olyan üzleti vállalkozások, amelyek tüzelőfát és szemet, illatszereket, szeszesitalokat, autót, könyveket szállítanak részletfizetésre. Egy ismerősöm angora-macskát és aranyhalakat vásárolt részletre. Egy nőismerősöm részletfizetés ellenében magandetektívvel figyeltette meg a férjét, egy másik nőismerősöm örömmel ujságolta, hogy részletfizetéses szerződést kötött egy utazási irodával, amely a jövő nyáron a családját négyhetes nyaralásra viszi.

A legujabb részletüzlet a temetés.

A részleteket természetesen a hátramaradottak fizetik.

Sokkal komolyabb a kérdés, miként találják meg e rendszer mellett az üzletemberek a számításukat. A kereskedő, feltéve, hogy részletfizetői becsületesek és fizetni akarnak, mégis kénytelen veszteségre számítani egyrészt azért, mert egyesek az összes részletek törlesztése előtt meghalt, részben azért, mert vevői elvesztik állásukat, ami manapság igen gyakori eset. Ezt a rizikót a kereskedő természetesen belekalkulálja az eladási árba. Ma sokkal nagyobbak az esélyek, hogy valaki elveszti az állását, mint volt régebben. A leépített alkalmazott nem tud fizetni, pört indítani nem érdemes, mert felperes kénytelen viselni a költségeket és pörnyerés esetén is kétséges, hogy árveréssel be tudja-e hajtani követelését.

Az a tény, hogy sok ember önhibáján kívül jut a rosszulfizetők hadseregébe, igen meglehetősen a részletesek védekezését az a rossz fizetőkkel szemben. Konzolidált viszonyok között a részletes ugynevezett „**fekete listát**” vezetett, amelybe mindama vevő belekerült, akinél elvesztette a pénzét. Ma, amikor a fizetésektelenség nem szegény, hanem szerencsétlenség, amely mindenkire lesújthat, végtelenné növekedne egy ilyen lista és az eladók egy szép napon azon vennék észre magukat, hogy egyáltalában nem jelentkezik vevő a boltjukban. A részletes inkább vállalja a rizikót, annál is inkább, mert

**nem mindenki szünteti be a részletek fizetését,
aki állás nélkül maradt,**

hanem igyekszik úgy, ahogy fizetésbeli kötelezettségének eleget tenni.

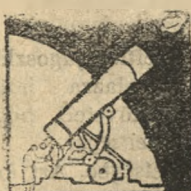
Régebben a tulajdonjog fenntartása és egyik védekező eszköze volt a részleteseknek. Ma már ez is illuzórius, mert a legtöbb esetben a bíróság a vevő javára dönt.

Igy áll tehát a kereskedelem, amely kénytelen a részletfizetéses rendszert fenntartani a nagy rizikó ellenére. Mert valamiből csak meg kell élni.

Már megint az a bizonyos szikra!...

Titulescu teljes erővel ácsolja Európa békéjét balkáni körútján. — Jugoszlávia még mindig Magyarország szerepét kutatja a marseilles-i tragédiában. — Hitler szerelmi vallomást tett Oroszország felé. — A Saarvidéki náci-terrort nem tűri Franciaország. — Kacsalében sült interju Jugoszlávia horogkereszt szimpátiájáról. — Az angolok megharagudtak az olaszokra, — Amerika az angolokra és Japán Oroszországra

(Arad.) Mindig gondolkodásra készítő szimptoma, ha nagyon sokat beszélnek a békéről és annak fenntartásáról. A marseilles-i merénylet egész sereg európai kérdést vetett felszínre és noha a merénylet utáni hetekben az izgalom némileg lecsillapult,

bizonyos idegesség mégis észlelhető az európai problémák megoldásában. A belgrádi temetést követő tanácskozásokon örvendetes békekészségét hirdették a kisantantnak és a Balkán-szövetségnek és rámutattak a merénylet hatásaként mutatkozó szükségességre. Az Ankarában legutóbb tartott tanácskozásokon a négy aláíró Balkán-állam egységes külpolitikai frontját hangsúlyozták ki. A Balkán-szövetség szabályait a kisantant meglévő statutumainak mintájára szerkesztették meg. A közös gazdasági tanács létrehozása és a Balkán-bank létesítése a Balkán-államok között gazdaságilag is alá fogja támasztani a baráti kapcsolatokat. Ezenkívül Titulescu román külügyminiszter az új szövetség megbízásából Szófiába utazik, hogy tárgyaljon Bulgáriával a Balkán-szövetséghez való csatlakozásáról. A mostani szófiai hangulatból ítélve, alig kétséges, hogy sikerülni fog a bolgár politikát eddigi elzárkózottságából kimozdítani és arra bírni, hogy csatlakozzék szomszédaihoz. Magától értetődik, nemcsak a Balkánra nézve politikailag fontos, hogy a béke szellemében létrejön ez az egység, hanem ezáltal

az európai béke egyik veszély-központja szűnik meg,
az örökös nyugtalanság tüzfészke alszik ki.

MAGYARORSZAG ÉS JUGOSZLAVIA

Mindez örvendetes és megnyugtató perspektívát nyit a jövőre nézve. De félreismernők a tényleges helyzetet, ha nem akarnánk meglátni, hogy egész sereg kérdés vár még megoldásra, amelyek bizonyos körülmények között alkalmasak arra, hogy Európa békéjét és nyugalmaát megzavarják és a Sándor király és Barthou által megkezdett békeművet veszélyeztessék. A marseilles-i merényletnek kellmetlen utóhatásai vannak, amennyiben

Belgrád még mindig azon a véleményen van, hogy a terror-szervezet létezése Magyarország rovására irandó.

Belgrádban ugyanis kijelentették, hogy Jugoszlávia ennek az ügynek teljes tisztázását követeli. Hangsúlyozták, hogy a Népszövetség vizs-

gálja meg- mennyiben áll fenn valamely állam vétessége. Szankciókat is emlegettek, amikről nem szívesen hallgatnak azok az európai országok, amely a békeszerződések megváltoztatását követelik.

A Magyarország és Jugoszlávia között fennálló ellentétet tehát csak a merénylet előzményeinek teljes felderítésével lehet megoldani. November 21-én összeül Genfben a Népszövetség tanácsa, hogy egy másik európai kérdést megtárgyaljon. Talán helyes lenne, ha ezt az alkalmat felhasználnák arra, hogy a marseilles-i merénylet előzményeit tisztázzák. Sajtóháboruskodással, hivatalos és félhivatalos nyilatkozatokkal nem lehet a helyzetet javítani. Csak alapos vizsgálattal és kölcsönös jóakarattal lehet világosságot deríteni ebben az ügyben.

BERLIN ROSSZUL SPEKULALT

Maradjunk a Balkánnál. Jugoszláviának tudvalevőleg még egy súlyos problémája vár megoldásra, mint Sándor király egyik politikai hagyatéka, nevezetesen

tisztáznia és szabályoznia kell az Olaszországhoz való viszonyát.

Ebben a tekintetben örvendetes tényként szögezhető le Jęftics jugoszláv külügyminiszter nyilatkozata, amelyben pontosan körvonalazza, hogy mit kíván Jugoszlávia Olaszországtól. Mindenek előtt követeli, hogy

Olaszország ismerje el Jugoszlávia teljes függetlenségét

Ez oly természetes dolog, amelyet Róma nem is von kétségbe. Azt követeli továbbá Jugoszlávia, hogy

Olaszország mondjon le jugoszláv területekre vonatkozó igényeiről és a Balkánon gyakorlandó gyámkördáról.

Ez a követelés már súlyosabb természetű. Olaszországnak bizonyos kívánságai vannak a keleti Adria tekintetében és ha nem is szándékozik gyámkodni a Balkán fölött, mégis azt demonstrálta, hogy Albániát saját érdekszférájának tekinti.

Miután Rómában már régóta ismerik Jugoszlávia követeléseit és ennek dacára igekeznek Belgráddal elfogadható módon kibékülni, fel lehet tételezni, hogy az olasz külpolitika irányításában a jószándék a vezető motívum és nem szándékoznak a jugoszláv követeléseket kategorikusan visszautasítani. Nem lenne értelme a tanácskozásoknak és Laval francia külügyminiszter le is mondhatná római utazását, ha Olaszországnak az lenne az eltökélt szándéka, hogy Belgrád követeléseit bruszkül visszautasítsa. Az a jugoszláv követelés, hogy Olaszország ne gyámkodjék Ausztria felett, már kevésbé fontos. Ebben a tekintetben Olaszország határozott kijelentéseket tett. Egyébként is Mussolini milánói beszédében alapjában véve mindazokra a kérdésekre válaszolt, amelyeket Jęftics felállított és pedig nem tagadó értelemben válaszolt

Nem éreketlen Jugoszláviának Németország irányában tanusított magatartását illetően, amelyet Goering belgrádi látogatása alkalmával befolyásolni akart, Jęftics jugoszláv külügyminiszternek Németország felé hangoztatott néhány udvariasan barátságos kijelentése. A „Völkischer Beobachter” intervjut közölt Jęfticcsel, aki a bámulat és elragadtatás hangján nyilatkozott a mai Németország vezetőiről. Kiderült azonban, hogy

ez az intervjú közönséges kitalálás,

annál is inkább, mert Jęftics nem is fogadta a náci-lap képviselőjét,

tehát politikai titkokat sem bízhatott rá. Jugoszlávia külpolitikájában olyan változás, ahogyan azt Németország szeretné, tehát nem várható

EURÓPAI ÉS VILÁGPROBLÉMAK

Amíg az egyik oldalán Európa békéjének megóvása a legjobb uton halad, a másik oldalon sötét felhők tornyosulnak, amelyek az európai helyzetet egyáltalán békésnek nem nevezhető világitásba helyezik és az Európán túli világot is nyugtalanítják. Itt van elsősorban a Saar probléma.

A német külpolitika zsákuccába került, ahonnan nincs kivétel út.

A Saar-kérdés sohasem lett volna európai probléma, ha a német propaganda ezzé nem teszi.

A terror, amelyet a „Német Front” a Saar-területen kifejt, a német birodalom területén alakított saarvidéki légió és a berlini kormány leplezetlen puccs-szándékai arra vezettek, hogy Franciaország kényszerülve érezte magát a Saar-vidék határán biztonsági intézkedéseket tenni.

A kijelentés, hogy Franciaország Knox saar-bizottsági elnök felhívására be fog vonulni a Saar-vidékre, hogy fenntartsa a rendet, Berlinben nagy izgalmat keltett. Berlin egyébként is izgatott, mert a birodalmi kormány az egyház-harcban vereséget szenvedett. A német sajtó már megkondítja a vészharangot, Franciaország szerződészegésről és háborus fenyegetésről ír. A valóságban úgy áll a dolog, hogy a Népszövetség 1925 és 1926 évi határozata értelmében a saarvidéki kormányzó-bizottság kérelmére amugyis Franciaországé a megbízás, hogy a nepszavazási területen a nyugalmat és rendet biztosítsa. Anglia és Olaszország nemrég kijelentették, hogy Franciaországnak ezzel a megbízásával a mostani körülmények között is egyetértenek. November 21-én a Népszövetség tanácsa behatóan fogja tárgyalni ezt a kérdést, hiszen éppen ennek megoldása végett hívták össze. Ekkor fog csak a maga valóságában kiderülni Németország ama balgasága, hogy kilépett a Népszövetségből.

Kétségtelen, hogy a Saar-kérdésben fenyegető lehetőség rejlik, amely Franciaország és Németország között súlyos konfliktusra vezethet.

Megállapítható egyébként, hogy német részről minden megtörtént, hogy a konfliktushoz vezető előfeltételek meglegyenek.

HITLER KÖZELEDÉSE A SZOVJETHÉZ

Ezzel kapcsolatban nem minden jelentőség híjján van az a körülmény, hogy

Németországnak az orosz Szovjet iránti politikája radikális fordulatot látszik venni.

A berlini új szovjet nagykövetet feltűnő szeretetreméltósággal fogadták. Hitler Adolf értesére adta az orosz diplomatának, hogy nagy súlyt helyez a két ország közötti viszony megjavulására.

Németországnak hő kívánsága, hogy a német-orosz viszonyban gyors javulás álljon be és ő maga, a vezérkancellár minden lehetőt elkövet, hogy ezt a feladatot megkönnyítse.

Valószínű, hogy ennek a szeretetreméltóságnak a szülője elsősorban az a vágy, hogy a német ipar újabb megrendeléseket kapjon Szovjet-oroszországtól. Magában véve nem is lenne hihetetlen, hogy Németország közeledést keres a Szovjethez, mert ezzel ellensúlyozhatná azt a francia törekvést, amelynek az a célja, hogy Németország nélkül hozzon létre egy európai béke-blokkot.

A dogmatikus ellentétek a bolsevizmus és nemzeti szocializmus között elenyészően csekélyek

és talán jobb napok következnek most a koncentrációs táborokban sínylődő német kommunistákra.

OLASZ-ANGOL ELLENTÉT

Egyébként sincs minden a legnagyobb rendben Európában. Olaszország és Anglia között a maltai kérdésben keletkezett ellentét, amely komoly lehangoltságra vezethet, különösen, ha meggondoljuk, hogy mily érzékeny a fascizmus éppen nemzeti kérdésekben. Anglia eddig megengedte, hogy Malta szigetén második hivatalos nyelvként az olasz nyelvet használhassák. Ezt az angolok megszüntették és azt engedték meg, hogy az angol nyelv mellett a máltai nyelv, amely az olasz nyelv egyik dialektusa, legyen a második hivatalos nyelv. Ez a rendelkezés Rómában nagy izgalmat keltett és

320 szenátor intézett kérdést Mussolinihez, hogy megtudják, mi az álláspontja az angol kormánynek ez intézkedésével szemben.

Mussolini még nem válaszolt. Válaszától sok függ abban a tekintetben, hogy milyen álláspontot foglal el Olaszország az európai koncertben.

A londoni flotta-előkonferencián is egyenetlenségek merültek föl.

Amerikai körökben okot látnak fennforogni annak fellevésére, hogy Anglia nagyon is barátságos álláspontot foglal el Japán irányában.

Azt hiszik, hogy Anglia politikájára nézve gazdasági okok játszák a döntő faktort. Ugy látszik, az angol kebelben Japánnal szemben két lélek lakozik: az egyik India miatt a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetik Japán irányában, a másik lélek inkább az üzletre néz. Ehhez járul, hogy a távol Keleten a helyzet megint kiéleződött. Japán szeméretlenül Szovjetországnak, hogy Vladivosztkában egész tenger-alattjáró rajt helyezett készenlétebe. Nemrég egy felelősségteljes pozícióban levő japán államférfi úgy nyilatkozott, hogy

egyetlen szikra elegendő és a puska poros hordó felrobban.

A világpolitikai helyzet ennél fogva éppenséggel nem mondható örvendetesnek és megnyugtatónak.

Fodorné és Weinfeldné
speciális kozmetika. Strada Alexandri No. 3.

**!! Összes szépséghibák szakszerű ki- !!
kezelése. - Tanfolyamok kiképzése.**

A Cfr panaszkönyvébe:

Vagon mizérlák az aradi állomáson. — Pacurariu Brutus kamaral főitkár figyelmébe ajánljuk e sorokat

(A r a d.) Minden év őszén, amikor a szállítások, főként tűzifa szállítások megkezdődnek, kereskedők és szállító vállalatok keserves panasza, hogy nincs vagon, tehát nem tudnak szállítani. Ha el lehet mondani, hogy a vagonhiány katasztrófális méreteket öltött, úgy az éppen az idén következett be. Az idén egyáltalán nem bocsát vagon az érdekeltek rendelkezésére az aradi vasuti állomás illetékes osztálya. Ha kereskedő vagy szállító vagonot kér, stereotip válasszal küldik el:

— Vagon nics.

Pedig vagon van. Nagyon is van. A saját szemünkkel győződünk meg róla, hogy sok száz üres vagon áll az aradi vasuti állomáson. Ezek az üres vagonok a hadgyakorlatok után gördültek az aradi pályaudvarra, hogy eredeti rendeltetésüknek: az áruszállításnak átadassanak. Ezt azonban az illetékesek nem teszik meg. Illetve megteszik vagyis adnak vagonot, de csak olyanoknak, akik bizonyos okoknál fogva grata perszónák. De tessék azt gondolni, hogy a vagon kiutalás kégye valamiképen összefügg a kerelmező személyének esztétikai hatásával vagy az igénylő nemzetiségi vagy vallásfelekezeti minemiségével. Szó sincs róla. Vagonot csupán azok kapnak, akik nagyszerűen értik a zörgést és akik nem sajnálják az olajat a tengelyek megkenésére. Akik letigim uton akarnak vagonhoz jutni, hogy lebonyolítsák szállítási kötelezettségüket és ezáltal pénzhez jussanak, amelynek egyrészét az országfejlesztési kölcsön jegyzésére fordítanak, ezt a választ kapják:

— Nincs vagon!

És hiába hivatkoznak arra, hogy százszámra állnak

AZ URÁNIA MOZI

következő nagy slágere

Macska és Heggedü

Ramon Novarro és
Jeanette Mac Donald

az üres vagonok a vágányokon, nem kapnak vagonot. Nem kapnak azért, mert tudják a rendet, nem tudnak beleilleszkedni a rendszerbe és nem hajlandók a baksisért kinyújtott tenyeret megolajozni. Hát igen: a legtöbb kereskedő, aki a mai szűkös viszonyokban szolid keretek között dolgozik, hogy a legnagyobb nehézségek árán biztosítsa megélhetését és előteremtse azt, amivel az államnak tartozik, nem kalkulálhatja be az illegitim kiadásokat, a jelen esetben a vagonengelyek kenésére szolgáló olajat, mert az így előálló többletet nem lehet áthárítani az agyonteépített fogyasztó közönségre.

Ezen a készakarva előidézett vagonhiányon radikálisan kell segíteni. A legfelsőbb illetékes fórum figyelmét fel kell hívni erre az anomáliára, ha nem sikerül itt helyben rendet teremteni.

Mi az érdekeitek nevében egyenesen

Päcuraru Brutushoz, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara főtítkárához fordulunk.

Mindenki tudja róla, mennyire magáévá teszi a kereskedők és iparosok sérelmeit, amelyeket tőle telhető módon mindig orvosolni igyekezett. Meg vagyunk róla győződve, hogy Päcuraru főtítkár, ha kezébe veszi ezt a dolgot, agilitásával, tekintélyével oda fog tudni hatni, hogy a vagon-dzsungel megszűnik és minden jogos igénylő annyifogó vagon: fogókamij legális módon, amennyire szüksége van.

Amiről beszélnek:

A multimilliomos Fouldné és az alba-juliai dr. Mayer Ákos válnak

(Budapest.) A budapesti társaságokban megint akadt beszédtema. Ezúttal Fould asszony áll az érdeklődés középpontjában. Fould Harry német iparmágnás özvegyéről. Európa egyik leggazdagabb asszonyáról van szó. Voltaképpen már nem is özvegy, hanem férjezett asszony. A férje,

dr. Mayer Ákos, akinek az aradi Goldschmidt Sándorné a nagynénje és így Európa egyik leggazdagabb asszonyát rokon szálak fűzik. Aradhoz. De ha azt mondanánk, hogy dr. Mayer Ákosnéról beszélnek a budapesti előkelő társaságokban, senki sem tudná, hogy milyen érdekes asszony került megint a hír szárnyára. Fould iparmágnás özvegye... az már más.

Ki ez az asszony, aki oly gazdag, akiről legendák keringenek. Mindenek előli el kell mondani, hogy rémitően gazdag. A volt férje, noha angolos hangzású a neve, német ember volt. Ösei sok-sok évvel ezelőtt Amerikából visszavándoroltak Németországba. A vagyona amerikai

erőnyu volt és ezt a hatalmas vagyont a felesége örökölte, amikor Fould Frankfurtban

egy telefonfülkében hirtelen holtan esett össze.

Óriási kiterjedésű földbirtokok, gyárak és iprtelepek, egész sereg virágzó vállalat részvényei, majdnem minden európai fővárosban palota, a világ lelegelegánsabb fürdőhelyein luxusvillák és sok-sok készpénz. Ebből állt az öreg Fould vagyona, aki valósággal istenítette ragyogó szépségű feleségét.

Fould asszony, aki még ma is vezetős szerepet játszik a nemzetközi előkelő társaságokban, Pécsről származik. Egy Goldstein nevű zsidó kántor leánya. 1889-ben született. Első férje Szarvas építési vállalkozó volt, akitől azonban hamarosan elvált és Budapesten Tedesco Aurélhez ment nőül. Budapesten ismerkedett meg a gyönyörű asszonnyal a dúsgazdag Fould Harry, aki halálosan beléje szeretett. A szép asszony elvált a második férjétől is, hogy feleségül mehessen Fouldhoz, aki Frankfurtba vitte nejét és itt előkelő szerepet vitt a város életében. Férje halála után a dúsgazdag özvegy valóságos vándor-életet élt. Díszes luxusautóján bejárta ugyszólván az egész kontinenst. Főként olyan helyeken időzött hosszabb-rövidebb ideig, ahol az elegáns világ szokott találkozni: Párisban, Londonban, Biarritzban, Ostendeban, Deauvilleban.

Harmadik férjével Budapesten ismerkedett meg, ahová mindig visszatért, ha beleunt az utazásba.

Mayer Akos lett a harmadik férje, a budapesti előkelő társaságok kedvelt tagja, dr. Mayer Ödön ügyvéd, volt képviselő fia.

Mayerék Alba-Liujáról kerültek Budapestre, ahol jelentős társadalmi szerepet töltek be. Dr. Mayer Ödön felesége nővére Goldschmidt Sándor aradi bankár özvegyének, akivel állandó érintkezésben van még most is a család.

Molnár Akos ismert és kedvelt alakja volt Budapest jobb társaságainak. Szerette az újságírókat, írókat, művészeket, akiknek körében természetesen óriási szenzációt keltett annak idején a hír, hogy Mayer Akos külföldön házasságot kötött Fould özvegyével.

Mayer Akos házassága után belügyminiszteri engedéllyel rendes családi neve mellé felvette a Fould nevet.

A fiatal legtöbbször külföldön tartózkodott, de gyakran látogatott haza Budapestre is, ahol nemcsak a fiatalasszony szépségét csodálták, hanem mesés ékszerei is feltűnést keltettek. Mayer-Fouldék boldog családi életet éltek és sokan irigyelték őket.

Annál nagyobb feltűnést keltett Budapesten a hír, hogy Mayer-Fouldék kölcsönös megegyezéssel válnak.

és a válópört már meg is indították. Azt beszélnek a társaságokban, hogy a házastársak között az utóbbi hónapokban ellentétek merültek föl, ami arra vezethető vissza, hogy a szép asszony még mindig rajongó hiva az utazásnak, míg a férj beleunt a vándoréletbe és nyugalmas családi élet után vágyakozik. Hogy ez mennyiben felel meg a valóságnak, nem lehet tudni. Csúpan az a tény, hogy

a válópör megindult.

A válás kimondása után, amely külföldön fog megtörténni, a dúsgazdag asszony egy fiatal lengyel mágnással jegyzi el magát.

Hol van az igazság?

Kliensekről, tanukról, perek-ről nyilatkozik az ügyvéd

A kávéházi törzsasztalnál arról beszélgetnek, hogy a különböző hivatásokkal mennyi vesződés jár. Az orvos, a mérnök, a kereskedő, a gyáros elpanaszolják mindazt, amivel bájlnódnik kell: hatósági rendelkezésekkel. Végre szóhoz jutott az ügyvéd. Igen érdekesek a megállapításai. Ime:

— Nem volt még kliensem, hogy szorongva ne kérdezte volna, vajjon meg fogja-e nyerni a pört vagy fel fogják-e menteni? A lelkiismeretes ügyvéd — én legalább annak tartom magam — örzikedik attól, hogy olyan választ adjon, amilyent kliense hallani szeretne. A lelkiismeretes ügyvéd, még

ha a tényállás megvizsgálása után meg is van győződve kliense igazáról, sohasem fog abszolút bizonyossággal prognózist felállítani,

még pedig ama egyszerű oknál fogva, mert a saját kliensének sem szabad mindent elhinnie. A tárgyalási teremben ugyanis egészen másként alakulnak a dolgok, mint ahogy a kliens tudatosan vagy tudatlanul vázolta. A tárgyalási teremben meglepetés csak akkor nem éri az ügyvédet, ha az információk helytállóak, ha a kliens semmit sem hallgatott le és rosszhiszeműségéből hozzá nem adott semmit a tényálláshoz.

— Hogy az ügyvéd a per eshetőségeit igazában megítélhesse, hogy a pör sikeres vezetése érdekében megtehesse intézkedéseit, ahhoz elsősorban az szükséges, hogy

a kliens helytálló és tökéletes információkkal lássa el.

Igaz, hogy szinte lehetetlenséget követelünk olyan embertől, aki szentül meg van róla győződve, hogy a legbonyolultabb pörben is neki van igaza. Minden ember, aki pört indít, vagy aki bűnügybe keveredett, bizonyos mértékben betegnek tekintendő, lelki betegnek. Nem csoda tehát, ha egy ilyen lelkileg megkinzott ember elveszti érzékét a reális valóság iránt, ha az egyes dátumokat összecseréli, ha fontos eseményekre nem emlékszik, vagy olyan dolgokat költ hozzá a tényállásokhoz, amelyekről szeretné, ha igazuk lennének.

Az ügyvéd azon fáradozik, hogy az elbeszélések zuhatagából a rendelkezésére álló okmányok alapján a tényállást felülbírálhassa.

és még a tárgyalás előtt megkérdezhesse kliensét bizonyos ellentmondásokra nézve. Az ügyvéd tevékenységi területe a mi törvényünk értelmében igen szűk. Sokkal

jobb a dolga az angol ügyvédnek. A tárgyalás előtt az irodájában formális megbeszéléseket folytathat a tanukkal, tehát pontosan tudja, melyik tanu mit fog bizonyítani és mit nem fog bizonyítani, maga viszi a tanukat a bíróság elé, a tanuvallomások anyagát az ügyfele érdekeinek megfelelően terjesztheti elő. De ennek a rendszernek is megvannak a maga árnyoldalai.

Gyakran megtörténik, hogy az igazság kiderítése helyett az igazságot valósággal eltemetik.

— Sokkal rosszabbak a lelki depresszió következtében helytelen információkat adó klienseknél a tulrava-

szok, akik **nemcsak a bíróságot, hanem a saját ügyvédjüket is rá akarják szedni.**

Az a meggyőződésük, hogy ügyvédjüket is rosszul és hiányosan kell informálniok, mert csak ilyen formán juttathatják diadalra igazságtalan ügyüket. Lehetséges, hogy a tárgyalási termeknek e rutinírozott alakjainak néha sikerül az igazságszolgáltatást az orránál fogva vezetni, de rendszerint az ilyen még a saját ügyvédjével szemben tanusított oktan eljárás megbosszulja magát.

— Igen gyakran nőknél tapasztalható hiánya az objektivitásnak olyan ügyekben, amelyek a saját lelkiéletüket érintik.

Minden ügyvéd háztában van vele, milyen nehéz egy nőt válópörben képviselni,

hányszor tulajdonít a fél óriási fontosságot olyan dolgoknak, amelynek a pörre nézve jelentőség nélküliek, ellenben más eseményeket hanyagol el, amelyek esetleg döntőek lehetnek a per kimenetelére nézve. Ha aztán állítólagos vetélytársnő is felmerül, akkor a legnagyobb óvatossággal kell értékelni a női kliens adatait, mert gyakran alaptalan féltékenységből fakadnak vádák, amelyek a tárgyalás során helyt nem állóknak bizonyulnak.

— Még egy körülmény fontos, amely a legpontosabb információ esetén is kétségessé teheti a pör kimenetelét:

a sok tudatosan vagy tudatlanul téves tanuvallomás. Ezekkel szemben tehetetlen a védelem, mert az ellenbizonyítás igen nehéz. Mennyi fáradságába kerül az ügyvédnek megmagyarázni a kliensnek, hogy megcáfolhatatlan téves tanuvallomások alapján vesztette el a pert. A kliens lelkében súlyosan megbántva hagyja el az igazság csarnokát, szidja a bírókat és szidja elsősorban ügyvédjét. Hát ilyen az ügyvédi praxisis közlelő nézve.

Helyszini közvetítés a kulisszák mögöl

(Az Erdélyi Élet eredeti tudósítása.)

(Budapest.) A magyar szinművészet egyik legmarkánsabb egyénisége a színház válságáról a következőket mondotta az Erdélyi Élet levelezőjének:

— A színház válsága... a színház iránti érdeklődés hiánya... nivósülyedés... gyenge utánpótlás... stb. Ezt kiáltja mindenki. Ez a válság csak kis része az általános válságnak, minden szellemi termelés hatalmas krízisének csekély része. Folyamánya a gazdasági válságnak. Minden időben kihatással volt a gazdasági válság színházra, irodalomra, művészetre. — Miért legyen éppen most másként?

— Vizsgáljuk meg közelebbről a színház válságának okait és azt fogjuk látni, hogy végeredményben mindig a gazdasági helyzet döntő a színházra nézve. — A színháznak gondtalan, élvezni szerető korszakra van szüksége, hogy

Óvakodjunk a hamisítványoktól!

egész pazar varázsát ki tudja fejteni. Mik a színház bajai? Ime:

1. Nincs közönség.
2. Nincs értékes darab.
3. Nincs megfelelő színész-utánpótlás.

Egyik a másik folyamánya. A fenti sorrendet tet-szés szerint meg lehet változtatni, a hatás ugyanaz mar-rad, mert az ok is ugyanaz.

Miért nincs közönség? Hogy az élet fenntartásához szükséges dolgok beszerzése fontosabb a színháznál, az kétségtelen. Nem lehet tehát csodálkozni rajta, hogy a középosztály, amely a színház pillére volt, a viszonyok kényszerítő parancsa következtében leépíti a színházat. De hát miért zsufoltak a mozik? — hallatszik az ellenve-tés. Egyszerű a válasz:

1. Mert olcsóbbak és ez maga is elegendő érv a mo-zik mellett.

2. Mert a mozik legnagyobb részét olyan elemekkel te-lik meg, amelyek azelőtt sem jártak színházba.

Miért nincs értékes darab, illetve értékes szin-padi író? Mert a mostani kort csak egyetlen probléma irányít-ja: a pénz és a pénzszerzés. Ez a probléma nem nagyon buzdítja az értékes írókat, hanem csak a szin-padi mes-terembereket, szindarabgyártókat. Kétségtelen, hogy a jö-vendő generációk érdekesnek és vonzónak fogják találni ezt a korszakot és a benne levő jelenségeket és problé-mákat boldogabb és gondtalanabb generáció fogja köl-tői formában feldolgozni. A süllyedő hajó, égő ház, szö-kőárban elpusztuló sziget feledhetetlen élményszerű lát-vány azok számára, akik nyugalmas helyről néznek, de nem azok részére, akik elpusztulnak a katasztrófában.

És a művészi utánpótlás? A szin-pad mindenkor az idealistákat és az álmodozókat vonzotta magához. Em-bereket, akik lelelkük és fantáziájuk minden gazdságát íft, mint tüzijátékot szokták ragyogtatna, embereket, kik-nek minden vágya az volt, hogy kiéljék magukat a lehe-tetlenség világában, embereket, akik ebben a valótlan-ságban beteljesedést kerestek és találtak, amit a reális élet nem adott meg nekik, embereket, akik annyira gond-talanok, hogy a gondokról meg is feledkeznek. És a sze-rencsések, akiket a tehetségük, a zsenijük, az egyénisé-gük varázsa visz fel a magasba, sohasem is ébrednek fel ebből az álomból. De a többiek számára, akik alul ma-radtak borzalmas a felébredés. Hogy az ilyen emberek mellett ott van a csatlósok serege, az magától értetődik. Ezek a színházra nézve csak terhet jelentettek és nagyon kompromittáltak. Ilyen sötét alakok minden foglalkozá-si ághban vannak, csak nem tűnnek fel annyira. Manap-ság a színház „luxushivatás”. Az idealisták, az álmo-dozók ritkák lettek. Elmerülnek a középszerűek és tehet-ségtelenek seregében. Ez utóbbiak semmit sem kockáz-tatnak, mert nincs bennük ambíció és más pályán sem érnének el semmit. Ezeknek sejtelmük sincs róla, meny-nyi szorgalmat, energiát, önfegyelmet követel a színészi hivatás, amely egyaránt magasztos és felörlő is.

Nincs színházi válság. Csak hatalmas gazdasági kri-zis van és e nagy krízis hatásaként szenved a színház is.

Házasságok,

melyek a földön bontatnak fel...

(Timişoara.) Egy válóper kapcsán az az érdekes kérdés merült föl, vajjon köteles-e a jogos okból távozott házastárs visszatérni. Egy kiváló timişoarai jogász, specialista válópörökben, a következő fejtegetésben igyeckszik megállapítani a kérdést:

§ — A házasság természetesen megköveteli, hogy a házastársak életközösségben, azaz együtt éljenek. Örömet, but, bajt és gondot egymással megosszanak egymást lelkiileg is kielégítsék. Kétségtelen tehát, hogy az a házastárs, aki a másikat elhagyja és így megszünteti az életközösséget, megszegi kötelességét. Mivel azonban a házastársnak házastársával nemcsak kötelességei, hanem jogai is vannak, voltaképen az életközösség megszüntetését csak akkor lehet kötelességszegésnek nevezni, ha

az eltávozott házastárs jogait az elhagyott házastárs meg nem sértette.

Ha az elhagyott házastárs mindenkor szeretettel, elnézéssel volt házastársa irányában, ha a maga kötelességét a háztartás és család terén sohasem szegte meg, akkor lehet mondani, hogy a távozó házastárs minden jogok nélkül, tehát vétkezés nélkül elhagyta a házastársát. Ha azonban például a férj állandóan becsmérelte a feleségét, erkölcsi érzéseiben megsértette, a háztartás költségeit egyáltalán nem vagy csak szűken fedezte, ha a feleségét vagyoni helyzetéhez mérten nem részesítette megfelelő társadalmi pozícióban, vagy ha a feleség folyton szószátyárkodott, férjét hütlenséggel gyanúsította, pazarló volt, a gyermekek nevelését elhanyagolta — akkor, ha a másik fél ezt a helyzetet tűrhetetlennek találta és az életközösséget megszüntette,

nem lehet a távozó házastársat vétkesnek, kötelességszegőnek tekinteni,

mert az életközösség megszüntetéséhez megvolt a jogos oka.

— Ha tehát a távozó félnek nem volt jogos oka az életközösség megszüntetésére, akkor

megszegte házastársi kötelességét.

A joggyakrolat az, hogy ok nélkül való elhagyás arra jogosítja fel az elhagyott házastársat, hogy a másikat bíróság útján magához visszahívja. Ha ennek a felhívásnak nincs fogantja, akkor az elhagyott fél kérheti a házasság felbontását a másik hibájából. De az eltávozottnak is meg van a védelme. Ha megkapja a bíróság felszólítását az életközösség helyreállítására, a kitűzött határidőn belül előadhatja indokait, amelyek távozásra készítették

Ha a bíróság az indokokat jogosaknak találja, nem kötelezheti a visszatérésre

— Most már az a fontos kérdés,

tarthat-e ilyen jogosoknak hatálya egy egész életen keresztül?

Lehetséges-e, hogy a házastárs, aki jogos okból szüntette meg az életközösséget, sohase legyen többé köteles visszatérni házastársához? Egy példa meg fogja világítani a dolgot:

A férj 28 éves, az asszony 20 éves. Két évi együttélés alatt a férj ok nélküli féltékenységevel, a háztartási költségek fősvény módon való engedélyezésével és a felesége iránt tanusított lealázó viselkedésével annyira kiélestitte a helyzetet, hogy a feleség, akinek gyermeke sincsen, elhagyja férje lakását és szüleihez megy lakni. A férj visszahívja feleségét. Az asszony a bíróság előtt bizonyítja, hogy jogos okból távozott. Az asszony az eltávazástól számított hat hónapon belül nem indított válópórt és most már nem követelheti az életközösség felbontását. A férj meg éppenséggel nem kérheti. Az idő mulik. Egyik fél is, a másik is megunta a ferde helyzetet. Például a férj, aki gazdag ember, törvényes örökös szeretne. Vagy a nő máséhoz szeretne férjhez menni, esetleg vissza is térne férje házához és újra megkezdéné az életközösséget.

Ez utóbbi esetben igen egyszerű a dolog. A nő értesíti férjét, hogy visszatér hozzá. Ha a nő a különválás alatt példás életmódot folytatott, a férj köteles visszafogadni. Ha jogos volt is az ok a távozásra, nem viselheti ennek következményeit egész életén át az, aki időközben magaviseletével a régi bűnt, a régi vétkeességet kiengesztelte. A bíróságok igen liberális szellemben járnak el és ha csak lehet, igyekeznek kibékíteni a különélő házastársakat, ami a legtöbb esetben sikerül is, különösen, ha gyermekek vannak. Az alapvető kérdésre a felelet igen egyszerű: az a házastárs, aki jogos okból távozott, nem kötelezhető visszatérésre és az életközösség újból való felvételére.

dr.

Goldschmidt
SORSJEGYEK
SZERENCSEJE
HAGYOMÁNYOS!

a koldusok elszaporodása

Egész Erdélyben arra törekszik a rendőrség, hogy megtisztítsa a városok uccáit a koldusok áradatától. A koldusok megrendszabályozása ugyanis a rendőrség feladata. Ennek a kérdésnek megoldása megnehezedett, mert a gazdasági válság, de főként a növekvő munkanélküliség szaporította a koldusok számát. Másrészt azért sem tud a rendőrség ezzel a kérdéssel behatóan és gyökeresen foglalkozni, mert megszaporoztak egyéb teendői.

A rendőrségnek elsőrendű kötelessége lenne a kolduscsapást lehetőleg radikálisan megszüntetni. Erre szolgálnak elsősorban a gyakori razziák, amelyeknek főként a szemtelen és toladó gyermek-koldusok ellen kell irányulni. Ilyenkor tipikus munkakerülők jutnak rendőrkézre, akiket nemcsak csavargásért és engedély nélküli koldulásért kell megbüntetni, hanem a közrend megzavarásáért is. Az idegen illetőségűeket illetőségi helyükre kell toloncolni. Egyidőben nemcsak a városi illetékes hatósággal kell a rendőrségnek érintkezésbe lépnie, hanem a jótékony egyesületekkel is. Biztosra lehet venni, hogy a karitatív intézmények vezetői és irányítói örömmel vennének részt a közös munkában. Így lehetséges lenne önhibájukon kívül nyomorba jutott és koldulásra kényszerült embereket az anyagi eszközök korlátozott mennyisége dacára is támogatni.

A rendőri beavatkozásnak azonban meg kell maradni. A közönség végre legyen tisztában azzal, hogy egy koldus letartóztatása nem minden körülmények között a koldus ellen irányuló rendszabály. Igen sok esetben, a tényállás alapos megvizsgálása után, munkaszerzéssel, elhelyezéssel vagy egyéb támogatással egyenesen jótékony hatással van a letartóztatottra.

A kritika nélküli részvét nem mindig helytálló.

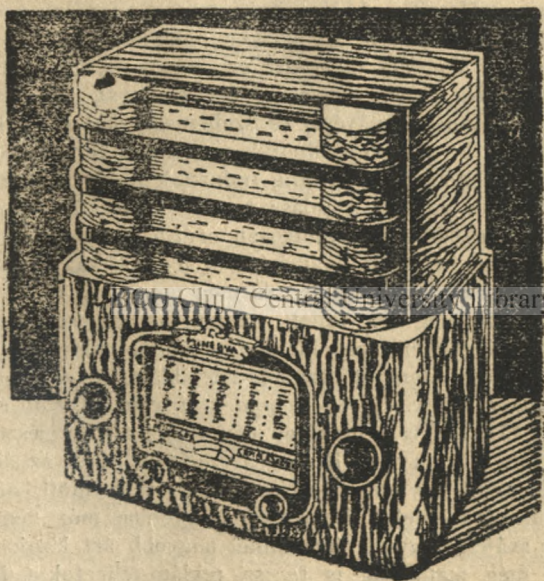
Csak nemrég történt, hogy az egyik nagyobb erdélyi városban egy razzia alkalmával rendőrkézre került egy koldusasszony, akiről kiderült, hogy havi 1500 lei özvegyi nyugdíjat kap.

A koldus-kérdés megoldásának módozatainál figyelembe kell venni külföldi példákat. Jótékonyági bélyegeket kell adni pénz helyett az igazolt koldusoknak, akik ezeket az illetékes jótékony egyesületnél élelmiszerekre váltják be. Ezzel meg lehet akadályozni, hogy a koldusok a pálinkamérésekbe vigyék a jótékony emberek adományait. Törvény intézkedik nálunk arról, hogy a munka-

kerülő koldusokat büntetésük elszenvedése után munkára lehet kényszeríteni. Csakhogy ennek az intézkedésnek fogantatására a hatósági közegek szánakozása következtében nem kerül sor.

Gyökeresen kellene rendezni ezt a kérdést, mert szociális széken, hogy felnőtt emberek és rongyos gyerekek seregestül lépék el a forgalmas uccákat Erdély városaiban.

1934 1935

**Ne vásároljon más rádiót,
mert 6000 lejtől 20.000 lejtig**

minden árkategóriában beszerezheti a jelenkor legjobb márkáját. Electródinamikus hangszóró, Trio Tron csövek, rövid-, közép-, hosszú hullámu beosztás, kiváló hangszínezet garantálja a

MINERVA RÁDIÓ

utolérhetetlen teljesítményét.

**Beszerezhető minden jobb szaküzletben
Követelje ezen kiváló gyártmány bemutatását!**

A reklám

Az „Aggő“ propaganda vállalat közleménye

Ha a reklámnak egyáltalán van valami célja, úgy az, hogy tudtára adja a vásárlóközönségnek, hová forduljon vásárlás céljából. E cél elérésére a legegyszerűbb mód, hogy a kereskedő a boltja bejárata felett táblát helyeztet el, amelyen olvasni lehet a szükséges felvilágosításokat. Ezt már az ókorban is tudták és bármennyire is jelentéktelen volt ez a probléma, mégis volt számos lehetőség ennek eredeti megoldására és ezáltal különböző hatások elérésére. Így például egy római hentesmester üzlete el

közelifelt helyeztet el, amely a boltjában naponta befolyó vásárlást mutatta be. Ez az egyszerűségében monumentális reklám igen hatásos lehetett. A régi Pompéjiben egy borkereskedő azzal dicsérte nehéz borait, hogy cégtáblát festetett, amelyen két férfi teli vedret cipelt nagy erőfeszítéssel. Manapság már nem lehetne alkalmazni az akkori cégtáblák feliratait. Az egyiken például ez állt: „Vándor állj meg, térj be, benn mindent megtudsz az árjegyzékből”. Vagy: „Ha fizetsz, bort kapsz. Ha duplán fizetsz, jobb bort kapsz”. Mi késői utódok annyira hozzászoktunk a művészi és szellemes reklámhoz, hogy ilyen primitív formákba be sem képzelhetjük magunkat. Kevésbé elkényeztetett közönségre azonban még mindig tudnának hatást gyakorolni.

További lépés a portéka ajánlása terén a leplezetlen dicsérés. Még ismeretes a háboru előtti idők hangosan ordító dicsőítése egy árucikknek. Akkor minden hirdetett gyártmány a legjobb vagy utólérhetetlen volt. Az ókorban, az újkor kezdetén és még manapság is oly országokban, ahol a reklám még nem felett, tombolt az öndicséret, amely tudvalevőleg nem a legkellemesebb illatu. Így például Kr. előtt a III. században egy egyiptomi álomfejtő ezt írta cégtáblájára: „Az istenség megbizásából álmodok fejték. Hajolj meg a sors előtt. Krétai ember hirdeti ezt”. Egy 1743-ból való plakáton egy svájci állattenyésztő azt mutatja be, hogyan érkezik meg Bécsbe a csoda-ökör. Ez az állat, amely úgy nézett ki, mint egy óriás-sertés, 2 mázsát nyomott, amit kiadós etetéssel 36 mázsára lehetett felfokozni. Nagyobbat már nem mondhatott a ravasz svájci, hogy ökréért minél nagyobb árt kapjon. Kinában és Japánban még manapság is furcsa reklám-feliratokat lehet látni. Egy fogorvos tábláján ez áll: „Szép lótosz-virág, korallajkaid olyan gyöngyöket találnak itt, amelyek méllók hozzá”. Egy bár felett ez áll: „Itt a tea, olyan mint a nektár. Örök tavasz virágzik keblében, ha itt oltod el szomjadat”. Persze az ilyen reklám tulló a célon és nem azt éri el, amit akar, hanem gunyos mosolyt, sokszor csufolódo megjegyzést is.

Sokkal tapintatosabb volt a római cirkuszigazgató, aki a következőképpen dicsérte gladiatorjait: „Oleadas, éretted sóhajtanak a leányok, te gyönyörűsege a szüeknek! — Cresceus, te szívrabló, te orvos a szerelem betegeinek!” Ez a dicséret csak eléggé hathatott az akkori hölgyekre! Talán a maiakra is hatna. Mit lehessen tudni! Ma a reklám dicsérete inkább a látható káprázatos modellben, a ragyogó kirakatban és az izléses plakátban rejlik.

A 19. században a reklám folytonos terjedésével arányban megin-
dult a vetélkedés a közönség figyelméért és részvéteért. Az embereket
például azzal kényszerítették megállásra és egy plakát elolvasására,
hogy hatalmas betűkkel ezt nyomtatták a plakát fölé: „*Megállj!*” Hát
ez bizony komikus hatást ért el olyan esetben, ha az olvasó megállá-
pította, hogy ez a mindenkire vonatkozó szó voltaképpen csak egy bi-
zonyos foglalkozási ágra vonatkozik. Emlékezzünk arra a hatalmas
plakátra, amely egy ház egész tűzfalát elfoglalta. Egy rendőr hatalma-
san megnyúlva kezével megállást parancsol. Hogy milyen portékát ki-
nált a reklám, nem fontos. A tény az, hogy az emberek tolakodónak
tartották a reklámot, mosolyogtak és odébbálltak. A mai kereskedő ter-
mészetesen sokkal okosabb és ötletesebb, amennyiben a szóban forgó
portékát szóban és képben a közönség érdeklődésének középpontjába
állítja.

Hosszu ideig az volt a reklámbölcsesség tetőfoka, hogy

a közönséget valamely trükkel félrevezették.

Azután, amikor már felkeltették érdeklődését, értésére adják, hogy
melyik cipőkrém a legjobb vagy melyik szappan a leggazdaságosabb.
Az elmúlt század végén reklámkönyvekben egyes hirdetések fölött
ilyen feliratok voltak olvashatók: „*Bányász sztrájk Belgiumban*” vagy
„*Vasuti szerencsétlenség Romániában*”. A reklám tárgyát képező áru-
val való összefüggést a hajánál fogva kellett előranciaálni. Egy minta-
hirdetés így szólt: „*Tízezer kulcslyuk. Ha este városunk tízezer*
kulcslyukán betekinthez, megláthatja, hogy kilencezer család az X
katent izzólámpát használja”. Az a felfogás, hogy többé-kevésbé pi-
kálisan kinéző leányú (szűkebb értelemben a hatás fokozása céljából) a reklám
szolgálatába állítani, azt eredményezte, hogy ilyen leányok akkor is
szerepeltek a reklámon, amikor az áru karaktere ezt meg sem kö-
vetelte. Így például egy hirdetésen, amely önműködő zongoráról szólt,
fürdőből kilépő meztelen nőt rajzoltak, aki testét bekeni. Egy kávéház
reklámja ez volt: egy földgolyón lábujjhegyen áll egy cifra nő és egy
csésze kávét iszik. A mai modern reklám-ember az ilyen fajta reklá-
mokat elvetendőeknek tartja.

Egy régebbi könyvben, amelynek „A reklám vezérvonalai” a cí-
me, bölcs tanácsok vannak művészek számára, hogyan csináljanak ma-
guknak reklámot. A színész lehetőleg minél több botrányban szere-
peljen, nősüljön meg többször és mindig váljon el. Ha beteg, jelentse
ki, hogy abban a városban akar eltemetve lenni, ahol legközelebb fog
fellépni. A szobrász vesse márványba a befolyásos főszerkesztő képmá-
sát, a festő zenekíséret mellett állítsa ki képeit. A zenész terjessze ma-
gáról, hogy leleccgyerek és régebben országos vásárokon játszott,
ahol koldus kezéből vette ki a hegedűt és viharos tapsok között hang-
versenyezeit. Bármily nevetségesek is ezek a tanácsok, abból a jellegze-
tes hibából eredtek, hogy a reklámot a mellékkörülményekre, nem
pedig a lényegre, a művészi teljesítményre, a jelentős személyiségre
koncentrálták. Manapság mindenki tudja, hogy a reklám nemcsak a
megismertetésre vonatkozik, hanem a hivatásra is. Ezt a kereskedő
is tudja és különböző árucikkei megismertetésére különböző reklámot
csinál, már amilyent az árucikk természete megkíván.

Az orvos:

„sportra szüksége van a szervezetnek,
de veszedelmeket is rejt magában“

(Timişoara.) A sport nemcsak hasznos, hanem káros is. Sport voltaképpen ezt jelenti: játék. Olyan játék, amely erőt és ügyességet, gyorsaságot és kitartást, továbbá a test harmonikus fejlesztését célozza. A sport arra szolgál, hogy kifejlessze bennünk a test leközdülésére irányuló akaratot és ismét helyredllítsa a test és lélek egységét, ahogy az a régi görögöknél természetes volt.

Igen gyakran felvetődik a kérdés: Melyik sportra vagyok a legalkalmasabb? Könnyű atletikára és tornára minden egészséges fiatalember hajlamos. De gyenge ember, sőt bizonyos körülmények között beteg ember is sportoljon, de sporthoz értő orvos felügyelete mellett. Különösen nőknél és fiataloknál fontos a sportnál az orvosi felügyelet.

A sport nemcsak játék. A sport küzdelem is. Biológiai értelemben a sport olyan testi teljesítmény, amely előre nem látott nehézségek leküzdésével van kapcsolatban. Ez alatt elsősorban a szabadtéri sport, mint futás, ugrás, futball, uszás, evezés, gyaloglás, hegymászás, korecsolás, vívás, birkózás értendők. A sport nagyszerű módszer az egészség fokozására és megőrzésére. A sportolók tehát őrizkedjenek attól, hogy testi erejüket túlfeszítsék.

Okosan és céltudatosan vezetett versenyeknek nem kell okvetlenül sport-kiművelésnek jenniük. Csak propagandául szolgálhatnak bizonyos sportág üzésére.

Az egyoldalúság a sportban is egészségtelen és káros. Különböző sportágak tulságos kultiválása megerőlteti a szívet és tüdőt és mindkettőre káros befolyást gyakorol. Az általános szabályokon kívül, mint „Légy mindenben mérsékletes“ és „A sok egészségtelen“ minden sportágra nézve különleges egészségügyi szabályok alkalmazandók, amelyeket minden sportolónak meg kellene szivlelni. Nevezetesen a különleges testi teljesítményre előkészítő tréninget kell szisztematikusan üzni és szakszerűen ellenőrizni.

Baleseteket a véletlen, a fanatizmus és durvaság szoktak előidézni.

De okozója lehet a tulhajtott tréning is. Sportsérülések a sportüzem mai formái mellett mindig nagy szerepet játszanak. Ennek ellenére igazságtulanság lenne azzal a követeléssel előállni, hogy szüntessenek be minden sportversenyt. A testi előnyök és kielégültség, amit a sport észszerű művelése nyújt, igen értékesek és egészségügyi szempontból felbecsülhetetlenek. De

a naponta nagyobb arányokat öltő sportolást szakszerű orvosi ellenőrzésnek kell alávetni,

hogy ezáltal a sportolók egészségét meg lehessen óvni a hiúság felkorbácsolásától, a professzionizmus temérdek machindcióitól és a rekordörülettől.

Mindenről mindenkinek

Egy öreg könyvmoly emlékei a történelem, irodalom, művészet és a humor örökéletű birodalmáról. Az „Erdélyi Élet” eredeti rovata

Kell vagy nem kell az ebédutáni pihenés

Egyik olvasónk azt a kérdést intézte hozzánk, vajjon tanácsos-e ebéd után egy órára lepihenni vagy pedig járkálni kell-e tele gyomorral? Miután ez a kérdés egészségügyi szempontból sokakat érdekel,

egy neves aradi orvos véleményét kértük ki. Az illető orvos az alábbiakban fejt ki véleményét:

— Kis gyerekeket ebéd után lefektetnek. A tapasztalat azt mutatja, hogy ez előnyös. A táplálkozás után a gyomor és a belek megkezdik funkciójukat: az emésztést. E művelethez a vér

megszaporodik az emésztő szervekben, hiszen köztudomású, hogy az emésztő szervek munkájával automatikusan összefügg azoknak vérrel való teltsége. Mindenki tudja, hogy a táplálkozás után a vér belsejében vérellátás áll be. Főként az agyról húzódik le a vér a gyomorba, bélbe és májba. Ez igazolja a régi közmondást: „Teli has nem tanul szívesen”. Nem is lehet tanulni, hiszen az agyban kevesebb a vér, mint máskor.

— A bő táplálkozás után beálló agyvérzegénység tehát automatikusan idéz elő bizonyos fáradtságot és álmoságot. Általánosságban észszerű lenne ebédutáni egy órái alvás, kétségtelen azonban, hogy korunk gyors irama, a folytonos rohanás és törtetés, a munkabeosztás lehetetlenné teszi, hogy a természet szavát kövessük és ebéd után lepihenjünk.

— Az más lapra tartozik, hogy vannak emberek, akik közvetlenül a bő étkezés után nem tudnak elaludni. Az ilyen emberek hajlamosak rekeszizombajokra. Ezeknél a teli gyomor nyomja a szívet Szívdobogás, émelygés és szorongó érzés teszik lehetetlenné az alvást. Ezek a kvételek csak megerősítik a szabályt, amely szerint a legtöbb embernek a déli étkezés után bizonyos bágyadság és álmoság áll be.

— Karsu vonalak korszakában az ebédutáni alvás kissé kijött a divatból. A tudósok megállapították, hogy a táplálkozás sokkal jobban fog, ha ebédután lepihenünk vagyis hizunk. Ha azután a mérleg néhány dekával többet mutat, mint ahogy szeretnők, nem a tejszinhabot építjük le, hanem elsősorban az ebédutáni alvást. Klasszikus indokolása is van ám ennek. Olearius dr. jur. utriusque ezt mondja ugyan is a „Berlichingeni Groetz”-ben: „Étkezés után járj vagy tégy ezer lépés!”. Oleariusnak bizonyára rendben volt a rekeszizma. De hogy a Berlichingeni Goetznél maradjunk, taldunk benne mds egészségügyi

megállapítást is, amely azt bizonyítja, hogy ami egynek jó és hasznos, nem az mindenkinek. Márton barát mondja Goetznek:

„Ha ittái és ettél, olyan vagy, mintha ujjászülettel volna. Erősebb vagy, bátrabb vagy és ügyesebben végzed dolgaidat”. Goetznek tehát jól tesz az ébrenlét. Később azonban már ezt mondja Márton barát:

De mi, ha ettünk és ittunk, éppen az ellentétei vagyunk annak, aminek lennünk kellene Almos emésztésünk a fejet a gyomor után igazítja...

— Miért feketézünk ebéd után? Ennek is meg van a jelentősége. Az erős kávé elüzi az álmodást, mert a koffein izgatja az idegeket és elüzi a bágyadtságot. Ezért isznak sok fekete kávé a diákok, ma reggelig tanulnak. Ezért fogyasztanak sok feketekávé mindazok, akik éjszaka erős agymunkát végeznek. Hasonló a hatása a cigarettának is.

--- Sok ember számára kellemes megszokás az ebéd utáni alvás. Egészségügyi szempontból nincs is kivetni való ellene. És hogy a szépenemnek is hasznos tanácsot adjunk, komolyan kijelentjük, hogy az ebéd utáni alvás sokkal hatásosabb szépitőszert, mint a hideg kávé. A dus ebéd után bekövetkező fáradtság nyomot hagy az arcon is Ezt a nyomot az ebédutáni alvás eltünteti. Az idegek részére is elsőrendű és díjtalan csillapítószert az ebéd utáni alvás. Fell kell áldozni egy órácskát, mert ezzel tartozunk az egészségünknek, a hölgyek pedig a szépségüknek is

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BELMONT

Rádió Chicago U. S. A.
1934 - 1935 új típusu

Egyen-, váltóáramu, univerzális, superheterodyn rádiókészülékek. — Az amerikai rádiótechnikai csodásalkotásai.

L e r a k a t :

K r a u s z Rádió Arad,
M i n o r i t a - p a l o t a .

VERES LÁSZLÓ Arad, Bul. Regele Ferdinand.
Romániai vezérképviselő. **Vértes Vilmos** mérnök,
ARAD, Str. Cloșca No. 7.

Az út a meggazdagodáshoz a reklámon át vezet.

Rockefeller

heti viccrosztája

Egy elefánt szomjuságtól üzetve a Nilushoz ment és ormányát a vízbe dugva, mohón inni kezdett.

Néhány pillanat múlva egy krokodilus szőtt arra és se szó se beszéd, leharapott az elefánt orrából egy nagy darabot.

Az elefánt erre felemelte a fejét és így szólt a krokodilushoz:

— Micsoda vicc ez?

Kohnné és Grünne diskurálnak a délutáni kávé mellett.

— Mondja csak, Grünne asszony — kérdi Kohnné — maga szerint a Spitzerné egy tisztességes asszony?

— Én meg mernék rá esküdni, hogy tisztességes, — mondja Kohnné — de ha biztosat akar tudni, kérdezze meg Schwarzot, annak másfél évig viszonya volt vele.

Már az akasztás napja is ki volt tűzve, amidőn a halálraitélt életveszélyesen megbetegedett. Elszállították a rabkórházba, ahol hetekig lebegett élet és halál között, de végül, hála az orvosok gondosságának, lábadozni kezdett és a rabkórház főorvosa a következő átiratot intézte az ügyészséghez: Cluj / Central University Library Cluj

„A halálraitélt állapota immár annyira javult, hogy egészségének legcsekélyebb veszélyeztetése nélkül felakasztható”.

Kohn megint elmegy az orvoshoz, aki megvizsgálja és így szól:

— Mától kezdve nem szabad dohányoznia, innia, színházba és moziba járnia...

— Na és aztán ha ezt mind betartom?

— Akkor három hónap múlva eljön és remélem, lesz annyi megtakarított pénze, hogy a hátralékos tíz vizitet megfizesse.

A gróf vaddisznóvadászatot rendez és szükségét érzi, hogy erre meghívja a szomszédos falu zsidó kocsmárosát is, bizonyos nevezetű Neumann Salamont, akinek sok pénzzel tartozik.

A gróf és Neumann egymás mellett haladnak az erdőben, egyszerre csak feltűnik egy hatalmas vaddisznó. A gróf rálő, de nem talál, mire a vaddisznó nekik tart. A gróf nagysietve felkuszik egy fára, a vadállat pedig Neumann felé fordul, mire a megijedt Neumann rászól:

— Mit akar tőlem, hát én lőttem?

Kohn az egyik nap a szokottnál sokkal korábban ér haza és feleségét a Grünnel tulságosan bizalmas helyzetben találja.

Kohnné odaugrik Kohnhoz és remegve mondja:

— Adolfkám, esküszöm neked, hogy nem történt semmi!

— Jó, jó, — feleli Kohn — de ha cbből a semmiből lesz valami, akkor kiruglak!...

MŰVÉSZI ESEMÉNYEK

A HANGOSFILM VILÁGÁBAN

Huszár-kaland

Vannak témák, amelyek minden kiaknázottságuk el-
teleré allandoan foglalkoztatják az ember fantáziáját és
aki alkotni tud, megpróbálkozik azzal nem sikerül-e a
már ismert témakörből egy új variánszal valami
szébbet, mélyebbet, érdekesebbet kihozni. A
szerelem romantikája, a vallás misztikuma és
hozzájuk hasonló közérdeklődéssel találkozók
problémák mellé másfél évtizede új feldolgozás-
ra alkalmas tárgy is sorakozott: a világháború.
Észrevéve a 15 év alatt megszámlálhatatlan vál-
tozatokban kerültünk szembe a rettegett rém-
mel, hol színpadon, hol regényekben, olykor
megrázó momentumokkal tarkítva, de legtöb-
nyire csak szánalmas giccsek alakjában. Láttunk filme-
ket is, melyek izgalmas és különös kém-történeteket ve-
títettek. Kétségtelen, hogy közülük nem egy maradandó
emléket hagyott bennünk maga után. A háború feldolgo-
zása ugyanis minden más gondolati tartalomnál
jelentősebb lehetőséget nyújt. A rendezőnek alkalma nyí-
lik hatásos tömegjeleneteket összehozni és a technika tü-
neményeivel megrázóan hatni a nézőközönség minden ide-
gére. Am a még mindig izgalmas és a ma emberét külö-
nösen érdeklő témát talán még egyetlen film sem vetítette
elénk olyan döbbenetes erővel, mint

a „Huszárkaland”, amelynek lekötésére a Central
mozi tárgyalásokat folytat és minden bizonnyal
már a közeli napokban be is mutat az aradi kö-
zönségnek.

A mese Moszkvában kezdődik szilveszter éjszakáján

Hol fordítsa okmányait?

Mitra I. Sándor-nál,

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos
fordító. — Fordításokat eszközöl felelősség mellett a kö-
vetkező nyelvekből: román, magyar, német, francia, angol,
olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű for- dító irodája, információs iroda

Bejegyzett cég. Arad, Bul. Regele Ferdinand 5. Csanádi
Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal cégek
részére jutányos díjazás mellett. — Szegényeknek, munka-
nélkülieknek kedvezményt nyújt.

Hivatalos órák: d. e. 9—1-ig és d. u. 3—7-ig.

egy esztendővel a háboru előtt. Oroszország hatalmának érzetében, gazdagságának tudatában, pazar pompával dőzsol és mulat. A tombolóknak tündöklő forgatagába keveredik egy osztrák férfi, akit hivatása hazájától távol szólított. Itt ismerkedik meg egy feltűnő szépségű orosz leánnyal, akibe rövid ismeretség után beleszeret... Egy pillanat azonban, fordul a kép és a következő percben a báli gavallér tépett huszarruhában kerül elénk, amint lovát örvényben hajszolva vágta végig a kietlen orosz mezőkön, langbaborult városok mögött.

Az osztrák sereg tovább vonul, új harcok, új gyötrelmek következnek és a huszár tiszt hirtelen egy kastély elé kerül, amelynek homlokzatán ideáljának családi nevét olvassa. A háboru viszontagságaiban már már hamuvá lett érzés újra lánggra kap. A tiszt benyit a kastélyba, ahol választottjával találkozik.

A háboru azonban nem ismer pihenőt, a percnyi elágyulás, a viszontlátás kurta öröme után talán még az előzőknél is erősebb küzdelmek következnek. A huszár-tisztet tovább szólítja a hadiparancs A város, amelyben nem régen még osztrák csapatok táboroztak, orosz kézre kerül. Új képek jönnek, új izgalmak, új fordulatok. — A könnyelmű tiszt, akiből a háboru hős katonát formált, kérvényre vállalkozik. Szerelmével minduntalan összekerül, a két nemzet közötti ellentét azonban óriási gátat vet közéjük...

Mint a meséből kitűnik, a gondolati tartalom kevés meglepőt nyújt. A szereplők, különösen a huszártiszt alakját mintázó Gustav Fröhlich bravuros játéka, azonban annál több sikert biztosít a darabnak, melynek rendezése grandiózus és külsőségeiben minden idők háborus filmjei felé emelkedik, ugyannyira, hogy a „Huszárkaland” kétségtelenül a téli szezon szenzációja és legmonumentálisabb filmremeke lesz.

Megérkeztek az őszi divatujdonságaink!

Női szövet és selyem különlegességek!

**fémszálás, celofános, angora-
és duvetin szövetekben!**

Férfiszövetekben óriási választék!

Serilana

Gyári lerakat!

Minorita-palota

Gyári árak!

Arad előkelő közönsége

G. H. ILICA

cipőszalonjában, str. Românului (Bohus-p.) szerzi be cipőszükségletét
Orvosi rendelésre gyógycipők, betétek, lúdtalp, bokasüllyedés és talp-süllyedés ellen
nagyon olcsó árban készülnek.

B É L Y E G Z Ő K E T

olcsón, jól és azonnal készíti **S T A M P A** bélyegzőgyár Arad, a főpostával szemben

M U Z S A Y N Á L

színházzal szemben. **Őszi öltönyök és kabátok.**
Trench-coat. Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény.
Mielőtt bárhol vásárol, keressen fel. Merkur bevas.-könyvre 6 havi hitel

**Mindennemű könyv-
kötészeti** munkát vállalok a legolcsóbb árban, izléses, díszes és praktikus kivitelben

A. Mihailoviciu

Arad, Kultur-palota

— A „REGGEL” —

kiadóhivatala fokozottabban óhajtja t. olvasótáborának érdekeit szolgálni, ezért kéri, hogy

- ha** valaki előfizetni akar,
- ha** valakinek címváltozása van,
- ha** nem kapja a lapot,
- ha** a kézbesítő körül panaszja van:

forduljon rögtön a „Reggel” kiadóhiv.-jához. Str. M. Nicora 1.

Őszi angol és francia divatlapok érkeztek a „REVÜ” SZALONBA

C S O N T

elsőrendű uriszabósága, ARAD, Str. Eminescu 15.

Pénzfelvételre — pecséttel ellátott hivatalos nyugta ellenében; — csak fényképes igazolvánnyal rendelkező kiadóhivatali megbízottaink vannak feljogosítva.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes szám ára 20 lei
 Magyarországon 60 fil.
 Jugoszláviában 5 dinár
 Csehszlovákiában 4 c. k.
 Amerikában 1 évre 6 d.

Előfizetés egy évre: vállalatok-
 nak, nagykereskedőknek és kül-
 földre 1000, magánosoknak 600 lei

Orvosi hírek: hasábonként 50
 lei. Gyászjelentések: egész ol-
 dal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a ki-
 adóhivatalhoz küldendőek be, vagy bármelyik hirdető iroda útjára is fel-
 adhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lej, hirdetés oldalon 6 lej, —
 négyzetm.-ként. Nyilttér rovatban 50 lei, szövegközti részben 32 lei a
 sordij. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 szá-
 zalékkal magasabb. Amely közlemények végén szorzójel (x) van, fizetett
 közlemények vagy kiadóhivatali hírek.

Szerkesztőség: ARAD, Str. V. Goldiş 1. (Palatul B. Ro-
 mâneasca) Tel. 520.

Szerkesztőségi órák: d. e. 8—10-ig, d. u. 4—6-ig.

Kiadóhivatal és nyomda: Bulevardul Regele Ferdinand 5.

Csak az árak ol-
 csók, minőségeink
 változatlanul jók!

Csak az árak ol-
 csók, minőségeink
 változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

divatáruháza Arad, str. Bratianu 2.

Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és
 kabátujdonságokban, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. —
 A hölgy- és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye. ooooooo

Szörme S. Zágony I. szücsnél szerezheti be
 szükségletét a legolcsóbban
 javítást és szörme festést vállal. ARAD, Str. Eminescu 15.

Szörmék, szörmebundák

NEULÄNDER

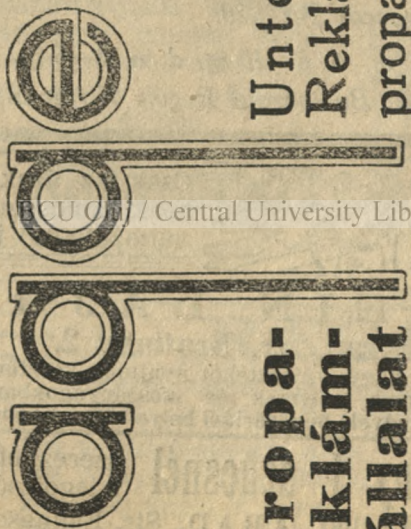
szücsnél Arad, palatul Fischer Eliz

Bevásárlás előtt tekintse meg **Szántó és Komlós**
 ruhanagyáruház szenzációs kirakatait. — Mélyen leszállí-
 tott árak. Mérték utáni rendelésekgyorsan, pontosan és meg-
 bízhatóan eszközölnetnek. Szenzációs nagy raktár iskola-
 öltönyökben. ARAD, Színházépület.

Praktikus találmányok gyors értékesítése. Kereskedelmi és ipari társulások, kül- és belföldi képviselők közvetítése.

BUCUREȘTI,

ARAD, TIMIȘOARA, CLUJ, ORADEA, BRAȘOV, SATUMARE, CERNĂUȚI, IAȘI, CONSTANȚA, CRAIOVA

Reklám-propaganda és reklám-vállalat

Unternehmung für Reklame und Reklámpropaganda

Teljes felelősséggel vállaljuk — legolcsóbban és leggyorsabban, — bel- és külföldi vállalatok gyártmányainak kül- és belföldi propagálását a létező összes reklámlehetőségek felhasználásával. Reklám-tárgyakat, hirdetésményeket és hirdetéseket a legtrövidebb időn belül elhelyezünk bármely országban vagy városban: mozikban, strandokon, villamosokon, autobuszokon, pályaudvarokon, postahivatalokban, lapokban, uccai hirdetőoszlopokon, fürdőhelyeken, vasutakon és hajókon, szállodákban és kávéházakban, sporttelepeken és országútvonalakon. Propagálunk rádió, körlevelek és rőpcédulák útján, vállaljuk áruminták szétosztását. Reklám ügyekben díjtalanul adunk szaktanácsot, készítünk tervet és költségvetést. Egészen röviden: ajánlatunk révén megtakarítunk rengeteg feleslegesen elpazarolt időt, céltalanul kidobott pénzt és hiábavaló fejtörést, mert eredményteljes reklámpropagandát csak tapasztalatokban gazdag, elhivatott szakemberek fejthetnek ki.

Kérjen ajánlatot az erdélyi központtól: Arad, Palatul Banca Românească. — Telefon 52

Legolcsóbb! — Legmegbízhatóbb! — Leggyorsabb!